

ON THE NATURE OF *FUTURUM PRAETERITI* IN MODERN BULGARIAN

IRENA RUSEVA

PAISII HILENDARSKI UNIVERSITY OF PLOVDIV

i_ruseva@uni-plovdiv.bg

In Bulgarian linguistic literature, *futurum praeteriti* has traditionally been interpreted not only as a temporal but also as a modal verb form, capable of expressing a conditional meaning. The idea of a certain similarity between *futurum praeteriti* and the conditional mood has persisted to the present day, with various authors exploring the connection between the primarily temporal *futurum praeteriti* forms and conditional modal semantics. This study outlines the main perspectives on the functional-semantic characteristics of the *futurum praeteriti* in Bulgarian linguistics, along with the specifics of its formation. Furthermore, the article presents our own hypothesis regarding the place of *futurum praeteriti* forms within the Bulgarian verb paradigm and examines their relation to the conditional mood.

Keywords: conditional mood; *futurum praeteriti*; Balkan-type conditional; temporality; modality

REFERENCES

- Andreychin 1944: *Andreychin, L.* Osnovna balgarska gramatika. Sofia, Hemus.
- Asenova 1989: *Asenova, P.* Balkansko ezikoznanie. Osnovni problemi na balkanskiya ezikov syuz. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Boyadzhiev, Kutsarov, Penchev 1998: *Boyadzhiev, T., I. Kutsarov, Y. Penchev.* Savremeneni balgarski ezik. Sofia, IK “Petar Beron”.
- Chakarova 1995: *Chakarova, K.* Kam vaprosa za sintetichното uslovno naklonenie v savremenniya balgarski ezik. – In: *Nauchni trudove na Plovdivskiya universitet “Paisii Hilendarski”*. T. 33, kn. 1 – Filologiya. Plovdiv, Universitetsko izdatelstvo “Paisii Hilendarski”, s. 79–86.
- Chakarova 2002: *Chakarova, K.* Subektivna modalnost i pasivnost – mehanizmi na sachtavaneto im v savremenniya balgarski ezik. – In: *Nauchni trudove na Plovdivskiya universitet “Paisii Hilendarski”*. T. 40 – Filologiya. Plovdiv, Universitetsko izdatelstvo “Paisii Hilendarski”, s. 105–116.
- Chakarova 2003: *Chakarova, K.* Aspektualnost i kolichestvo. Veliko Tarnovo, Faber.
- Chakarova 2009: *Chakarova, K.* Imperativat v savremenniya balgarski ezik. Plovdiv, Pigmalion.

- Chakarova 2017a: *Chakarova, K.* Oshte vednazh za pasivniya konditsional v savremenniya balgarski ezik. – In: *Sbornik s dokladi ot Mezhdunarodnata yubiley na konferentsiya na Instituta za balgarski ezik “Prof. Lyubomir Andreychin” (Sofia, 15 i 16 may 2017 g.)*. Chast 1. Sofia, Institut za balgarski ezik, s. 25–33.
- Chakarova 2017b: *Chakarova, K.* Kam vaprosa za tipologiyata na funktsionalno-semantichnite poleta v savremenniya balgarski ezik. – *Balgarski ezik i literatura*, Vol. 59, N 4, s. 425–432.
- Goląb 1964: *Goląb, Z.* Conditionalis typu bałkańskiego w językach południowosłowiańskich (Ze szczególnym uwzględnieniem macedońskiego). Wrocław, PAN.
- GSBKE 1983: Gramatika na savremenniya balgarski knizhoven ezik. T. 2. Morfologiya. *St. Stoyanov* (gl. red.). Sofia, Izdatelstvo na Balgarskata akademiya na naukite.
- Hausmann 1956: *Hausmann, K.* Potential im Mazedonischen. – Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophischen Fakultät der Georg August Universität zu Göttingen. Göttingen (mimeograph).
- Ikonomov 1883: *Ikonomov, T.* Balgarska gramatika. Plovdiv, Hr. G. Danov.
- Iliev 1887: *Iliev, T.* Nachalna prakticheska gramatika. Plovdiv, Hr. G. Danov.
- Ivanova-Mircheva 1962: *Ivanova-Mircheva, D.* Razvoy na badeshte vreme (futurum) v balgarskiya ezik ot X do XVIII vek. Sofia, Izdatelstvo na Balgarskata akademiya na naukite.
- Kalkandzhiev 1938: *Kalkandzhiev, P.* Balgarska gramatika. Sofia, Hr. G. Danov.
- Koseska-Toszeva 1977: *Koseska-Toszeva, V.* Relacje modus – tempus w języku bułgarskim na tle języka polskiego. – In: *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej*. T. 17. Warszawa, PWN, pp. 289–298.
- Koseska-Toszeva 1979: *Koseska-Toszeva, V.* O trybie warunkowym I sdaniu warunkowym w złożonym zdaniu bułgarskim. – In: *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej*. T. 18. Warszawa, PWN, pp. 193–200.
- Kutsarov 1985: *Kutsarov, I.* Ocherk po funkcionalno-semantichna gramatika na balgarskiya ezik. Plovdiv, Plovdivski universitet “Paisii Hilendarski”.
- Kutsarov 2007: *Kutsarov, I.* Teoretichna gramatika na balgarskiya ezik. Morfologiya. Plovdiv, Universitetsko izdatelstvo “Paisii Hilendarski”.
- Maslov 1982: *Maslov, Yu. S.* Gramatika na balgarskiya ezik. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Mirchev 1978: *Mirchev, K.* Istoricheska gramatika na balgarskiya ezik, III izd. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Mrázek 1973: *Mrázek, R.* Differentiatsiia slavianskikh iazykov v sfere modal'nosti. – In: *Otázky slovanské syntaxe. III, Sborník symposia “Modální výstavba výpovědi v slovanských jazycích”*. Brno, Universita J. E. Purkyně, s. 177–183.
- Nitsolova 2008: *Nitsolova, R.* Balgarska gramatika. Morfologiya. Sofia, Universitetsko izdatelstvo “Sv. Kliment Ohridski”.
- Panaretov 1881: *Panaretov, S.* Balgarska gramatika. Tsarigrad, A. H. Boyadzhiyan.
- Panteleeva 1998: *Panteleeva, H.* Konditsionalat v savremenniya balgarski ezik. Sofia, Akademichno izdatesyvo “Prof. Marin Drinov”.
- Pashov 1999: *Pashov, P.* Balgarska gramatika. Plovdiv, Hermes.

- Parvev 1975: *Parvev, H.* Oчерk po istoriya na balgarskata gramatika. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Ruseva 2024: *Ruseva, I.* Znachenieto vazmozhnost v savremenniya balgarski ezik. Plovdiv, Universitetsko izdatelstvo "Paisii Hilendarski".
- Stankov 1969: *Stankov, V.* Balgarskite glagolni vremena. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Stoyanov 1964: *Stoyanov, S.* Gramatika na balgarskiya knizhoven ezik. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Teodorov-Balan 1899: *Teodorov-Balan, A.* Balgarska gramatika za dolnite klasove na sredni uchilishta. Plovdiv, Dr. Manchov.
- Teodorov-Balan 1940: *Teodorov-Balan, A.* Nova balgarska gramatika. Sofia, T. F. Chipev.
- Teodorov-Balan 1954 (1958): *Teodorov-Balan, A.* Nova balgarska gramatika za vsiyakogo. Dyal parvi. Za dumite. Svezka treta. Glagol. Sofia, Izdatelstvo na Balgarskata akademiya na naukite.
- Trifonov 1908: *Trifonov, U.* Znachenie na slozhnite (opisatelnite) badeshti vremena v novobalgarskiya ezik. – *Periodichesko spisanie na Balgarskoto knizhovno druzhestvo*, kn. 1–2, Plovdiv, Hr. G. Danov, s. 1–40. <<http://digilib.nalis.bg/dspview/werb/srv/viewer/eng/28598>>.

✉ *Dr. Irena Ruseva*

Department of Bulgarian Language, Faculty of Philology
Paisii Hilendarski University of Plovdiv
24, Tsar Asen St., 4000 Plovdiv, Bulgaria